

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	282	18.08.2025	13	
Kaupunginvaltuusto	137	25.08.2025	12	

768-2025 (00 01 02, 11.00, 09 05 00)

Vastaus valtuutettu Sara Koirasen ym. aloitteeseen: Rajat räiskeelle Turussa - Turun kaupungin ehkäistävä ilotulitehaittoja

Tiivistelmä:

Valtuutettu Sara Koiranen ym. ovat tehneet aloitteen "Rajat räiskeelle Turussa - Turun kaupungin ehkäistävä ilotulitehaittoja". Kaupunginvaltuustolle esitetään, että se merkitsee aloitteen vastauksen tiedoksi ja päättää, että kaupungin järjestämän ilotulituksen jatko arvioidaan voimassa olevan sopimuskauden loppuun 30.9.2025 mennessä.

Kh § 282

Kansainvälisten asioiden päällikkö Mika Akkanen ja ympäristönsuojelupäällikkö Olli-Pekka Mäki 12.8.2025:

Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuutettu Sara Koiranen ym. esittävät aloitteessaan, että Turun kaupunki neuvottelee taajama-alueiden ilotuliterajoituksista pelastuslaitoksen kanssa siten, että ampumista pyritään keskittämään erikseen sille osoitetuille paikoille sekä viestii nykyistä enemmän ilotulitteiden ampumista koskevista rajoituksista ja että Turun kaupunki luopuu uudenvuoden ilotulituksesta viimeistään vuonna 2026 ja kehittää uudenvuoden juhlaa kestävämmäksi ja yhteisöllisemmäksi.

Turun kaupungin järjestämät ilotulitukset ja ilotulitukseen liittyvä sääntely

Turun kaupunki järjestää Turun päivän ja uudenvuoden ilotulitukset. Em. ilotulitusten kustannukset ovat kaupungille vuosittain yhteensä alle 10.000 €. Lisäksi Seikkailupuistossa järjestetään lasten ja nuorten palvelukokonaisuuden toimesta vuosittain 31.12. klo 18.00 oman lasten ilotulituksensa. Turun kaupunki on kilpailuttanut sopimuksen ilotulitusten järjestämisestä siten, että sopimus on voimassa 30.9.2025 saakka eli sopimus sisältää vielä ensi kuun Turun päivän ilotulituksen. Ilotulitukseen liittyvä kilpailutus on parhaillaan valmistelussa ja kilpailutukseen ollaan nyt sisällyttämässä Seikkailupuistossa järjestettävä lasten ilotulitus.

Pelastusviranomaisen kysyy maakunnan suurilta kunnilta säännöllisin väliajoin lausuntoa ilotulitteiden käyttörajoitusalueiden tarpeista. Viimeksi kysely on toteutettu vuonna 2019. Tämä kysely tullaan lähiaikoina uudistamaan. Tähän liittyvät myös poliisin mahdollisuudet valvoa näitä rajoitusalueita. Siksi pelastusviranomaisen pyytää myös poliisilta lausuntoa pelastusviranomaisen katsomille uusille rajoitusalueille. Tässä yhteydessä Turun kaupungin tulee esittää päivitetty arvionsa sopivaksi käyttörajoitusalueeksi.

Lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005, 92§:n perusteella pelastusviranomaisen voi antaa ilotulitteiden käyttöä koskevia paikallisista olosuhteista johtuvia, pelastustoimen aluetta tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Samoin pelastusviranomaisen voi kieltää ilotulitteiden käytön pelastustoimen alueella sellaisissa paikoissa, joissa

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	282	18.08.2025	13	
Kaupunginvaltuusto	137	25.08.2025	12	

käytön voidaan katsoa aiheuttavan erityistä vaaraa. Aloitteessa esitetyillä perusteluilla melu-, savu- ja roskahaitasta ei pelastusviranomaisella ole suoraan mahdollisuuksia tehdä rajoitusalueita.

Tunnistaen ilotulitusten haitat Turun kaupunki teki v. 2019 selvityksen ilotulituksen korvaamisesta laseresityksellä tai muilla vaihtoehtoisilla tavoilla. Muutenkin kaupunki on aktiivisesti seurannut kehitystä, voidaanko ilotulitukset korvata muulla vaihtoehtoisella tavalla. Näiltä osin on huomioitava eräitä seikkoja:

- Melu- ja savuhaitat samoin kuin roskaantuminen kaupungissa johtuvat pääosin yksityishenkilöiden ilotulitteista, eivät kaupungin ilotulituksista. Näitä kaupunki voi vähentää aktiivisella ennakko- viestinnällä.
- Em. pelastusviranomaisen tulevan käyttörajoitusaluekyselyn yhteydessä rajoitusalueen laajuus kaupungin keskustassa tulee uudelleenarvioida.
- Lasernäytös ei ole niin vaikuttava ja suuren väkijoukon nähtävissä kuin perinteinen ilotulitus. Lisäksi se on sääherkempi ja ollakseen onnistunut, sen kokonaiskulut ovat moninkertaiset ilotulitukseen verrattuna.
- Droneilla toteutettava valoshow on tällä hetkellä monikymmenkertaisesti ilotulitusta kalliimpi. Myös muu valonäytös aiheuttaa ilotulitusta mittavamman kulukokonaisuuden.
- Turkulaiset vaikuttavat pääosin pitävän ilotulituksista. Kaupungin keskustaan kokoontuu tuhansittain ihmisiä katsomaan näytöstä Turun päivänä ja uudenvuodenyönä. Tapahtumilla on vahva yhteisöllinen merkitys. Negatiivista palautetta savu- ja meluhaitoista kaupungille tulee satunnaisesti.

Muiden suurten kaupunkien käytännöistä

Helsinki

Kansalaistorin uudenvuodenillan konserttiohjelma päättyi v. 2024 pyroshowhun. Tämä oli paikalla olevan yleisön nähtävissä. Show aiheutti rajallisesti ääntä, savua ja hiukkaspäästöjä. Tämä kokonaisuus on Helsingin toimintatapa. Ilotulitusta kaupunki ei järjestä.

Tampere

Kaupunki ei järjestä ilotulitusta. Kaupunki toteuttaa keskustorin rakennuksissa joulun-uudenvuoden ajaksi talvivalaistuksen. Sen sijaan keskustan ravintoloitsijat järjestävät vuosittain Ratinassa uudenvuoden ilotulituksen.

Oulu

Kaupunki ei järjestä ilotulitusta, mutta Oulun yrittäjäyhdistys järjestää vuosittain ilotulituksen alkuillasta. Kaupunki järjestää uudenvuodenjuhlan Rotuaarilla, jossa lavalla on erilaisia esiintyjiä.

Espoo

Kaupunki ei järjestä ilotulitusta. Kaupunki järjesti v. 2024 Tapiolassa vesi- valo-shown. Audiovisuaalinen show toistettiin kulttuurikeskuksen ympäristössä 20 minuutin välein.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	282	18.08.2025	13	
Kaupunginvaltuusto	137	25.08.2025	12	

Vantaa

Kaupunki ei yleensä järjestä ilotulitusta, mutta viime uutenavuotena (Vantaa 50 v. juhlavuoden päätös) konserttien päätteeksi järjestettiin ilotulitus. Kaupunki ei yleensä järjestä erityistä uudenvuoden ohjelmaa.

Ympäristönsuojelun kommentit ilotulitusten vaikutuksista

Ilotulitteet ja niiden käyttö ovat ympäristölainsäädännön ulkopuolella. Ympäristövalvonnan kannalta selvää on, että ilotulitteet aiheuttavat jätelain 72 § mukaista roskaantumista. Yksityishenkilöiden ilotulitusten aiheuttamaan roskaantumiseen on hyvin vaikeaa puuttua. Rakettijäte sisältää ympäristölle haitallisia aineita ja mitä herkempi ympäristö on, sitä suurempi on roskaantumisen aiheuttama haitta.

Kaupunki teetti melu- ja hiukkaspitoisuusmittaukset vuoden 2019 Turun päivän ilotulituksesta. Melumittausraportin perusteella ilotulituksesta aiheutuva melun määrä on hyvin merkittävä, mutta kestoltaan lyhyt. Yksityisten ilotulitukset lisäävät melukuormaa ja pidentävät sen kestoa huomattavasti. Kohtuullisuuden arviointiin ei ilotulitusten suhteen ole selkeää sääntelyä, mutta ympäristönsuojelulain lähtökohta on, että päästöjä tulee ehkäistä sekä turvata kaupunkilaisille terveellinen ja viihtyisä ympäristö.

Kaupungin ilotulituksen aiheuttamia ilman hiukkaspitoisuuksia mitattiin vuonna 2019 Turun päivänä. Lähimpänä ilotulituspaikkaa (50 m) mitatut hetkelliset hiukkaspitoisuudet olivat suuria, mutta pidemmälle aikavälille laskettuina pitoisuudet jäivät pieniksi. Hengitettävien hiukkasten vuorokausiarvojen raja- ja ohjearvot eivät ylittyneet. Vuorokaudelle laskettu pitoisuus 17 µg/m³ alittaa selvästi pitoisuuden raja-arvon 50 µg/m³. Hiukkaspitoisuuksien tarkastelussa ei ole huomioitu hetkellisten korkeiden pitoisuuksien aiheuttamia terveydellisiä vaikutuksia.

Villieläimillä, mm. monilla linnuilla, ilotulitus aiheuttaa paniikkireaktion, mikä voi johtaa esimerkiksi törmäilyyn. Lisäksi kaikenlainen häiriö kylmässä talvehtijoille on luonnollisesti pahasta, ja heikentää niiden selviytymistä erityisesti kylminä talvina.

Ilotulituksen ongelmat eivät niinkään liity kaupungin lyhytkestoiseen, ammatti-laisten toteuttamaan ilotulitusnäytökseen, vaan muuhun ilotulitteiden käyttöön. Pauke ja välähtely alkaa joulukuun lopulla jo päiviä ennen ja jatkuu usein hajanaisena paukkeena vielä pitkälle uuden vuoden yli. Lisäksi haittaa aiheuttaa ilotulituskäytännön leviäminen muihinkin juhliin, kuten venetsialaisiin ja halloweeniin, sekä yksityishenkilöiden tilaisuuksiin. Villieläimille jokainen ilotulitus tulee tietenkin yllätyksenä, mutta lemmikki- ja kotieläinten kokemaa haittaa, niiden karkailua ja loukkaantumisriskiä lisää, jos niiden omistajakaan ei ole huomannut varautua tällaiseen epätyypilliseen vuodenaikaan tapahtuvaan ilotulitukseen.

Kansliapäällikkö Tuomas Heikkinen:

Edellä on laajasti kerrottu ilotulitukseen liittyvästä sääntelystä, Turun kaupungin järjestämän ilotulituksen kustannuksista, muiden suurten kaupunkien käytännöistä ja ilotulitusten vaikutuksista eläimiin ja ympäristöön. Kaupungin kilpailuttaman sopimuksen voimassaolo päättyy 30.9.2025.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	4
Kaupunginhallitus	282	18.08.2025	13	
Kaupunginvaltuusto	137	25.08.2025	12	

Edellä olevan perusteella on tarkoituksenmukaista arvioida kaupungin järjestämän ilotulituksen jatko nykyisen sopimuskauden loppuun 30.9.2025 mennessä.

Oheismateriaali 1 Valtuutettu Sara Koirasen ym. aloite: Rajat räiskeelle Turussa – Turun kaupungin ehkäistävä ilotulitehaittoja

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja päättää, että kaupungin järjestämän ilotulituksen jatko arvioidaan voimassa olevan sopimuskauden loppuun 30.9.2025 mennessä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kv § 137

Oheismateriaali 1 Valtuutettu Sara Koirasen ym. aloite: Rajat räiskeelle Turussa – Turun kaupungin ehkäistävä ilotulitehaittoja

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja päättää, että kaupungin järjestämän ilotulituksen jatko arvioidaan voimassa olevan sopimuskauden loppuun 30.9.2025 mennessä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tied Koironen Sara